

Beste bezoeker,

En plots is daar dan toch het herfstgevoel nu het weer wat frisser wordt. Gelukkig helpen de herfstkleuren het grijze van natte dagen mee te verjagen. En als de zon komt piepen is het helemaal feest in het arboretum. Geniet van de kleurenpracht, de wind op je huid en het ontspannend effect van al die prachtige bomen en struiken. Deze fiche neemt je mee op pad langs een aantal interessante planten van dit moment. Op onderstaande kaart vind je de locatie van de besproken bomen, struiken en planten. Een woordje uitleg vind je op de achterzijde. Om de geselecteerde planten gemakkelijk terug te vinden op het terrein kregen ze rode nummerbordjes van 1 tot 10.

Veel ontdekkingsplezier!

- 1: *Nyssa sylvatica*:** De Zwarte Tupeloboom is typerend voor moerassige plaatsen in O-USA. Let op het min of meer eironde, leerachtige blad dat scharlakenrood verkleurt in de herfst. De blauwe, ovale steenvruchten zijn eetbaar maar niet lekker. Ze contrasteren mooi met het rode blad. De takken zijn vaak overhangend. *Nyssa* verwijst naar de Griekse waternimf Nysa en *sylvatica* betekent 'van het bos'. Indianen noemen hem Tupelo. Tupelohout is hard en moeilijk te splijten. Het wordt gebruikt voor het vervaardigen van hamers, pallets, vaten, dozen en fineer.
- 2: *Acer saccharum* 'Brocade':** De sierlijke, vurig verkleurende bladeren lijken wel gestileerde vlammetjes als je ze zo op de grond ziet liggen. De toepasselijke cultivarnaam 'Brocade' betekent met gouddraad geborduurd. *Saccharum* verwijst naar 'suiker'. Dit is dus de Suikeresdoorn maar dan een selectie met een zeer diep ingesneden blad. Hij verkleurt oranje in de herfst. In Noord-Amerika is de Suikeresdoorn een belangrijke commerciële boomsoort vanwege de winning van esdoornsiroep en het hout dat gegeerd is voor meubels en vloeren.
- 3: *Hydrangea paniculata* 'Pink Diamond':** De Pluimhortensia, afkomstig uit Japan en China is perfect winterhard, stelt weinig bodemeisen en is dus een zeer makkelijke plant. Als je hem laat groeien, wordt hij 4 à 5 meter hoog. De struik bloeit echter op eenjarig hout en mag dus in het voorjaar flink worden gesnoeid om hem compact te houden. De peervormige bloempluimen worden in de volksmond ook 'schapenkoppen' genoemd. 'Pink Diamond' is een selectie van Robert en Jelena De Belder, stichters van arboretum Kalmthout. De bloempluimen zijn vrij slank voor deze soort en zijn aanvankelijk wit waarna ze mooi roze verkleuren. Ook gedroogd blijven de bloemen de moeite.
- 4: *Euonymus planipes* 'Sancho':** Gelukkig wegen de vruchten van deze rijkelijk dragende Kardinaalsmuts niet zo veel anders zou dit struikje zwaar doorbuigen onder hun gewicht. De jonge, groene twijgen contrasteren mooi met de donkerrode vruchten en oranje zaadrok van de zaden. De bladeren van deze Scandinavische selectie verkleuren dofrood. De plant blijft ook wat compacter dan de soort en is dus geschikt voor veel tuinen.
- 5: *Franklinia alatamaha*:** Het geslacht *Franklinia* kent maar 1 soort en behoort net als *Stewartia* en *Camellia* tot de Theefamilie. De plant werd in 1765 ontdekt door de Amerikaanse botanici John en William Bartram (vader en zoon) langs de rivier de Altamaha in de Amerikaanse staat Georgia. In 1776 verzamelde William zaden om de plant te kunnen kweken. Al de gekweekte planten zijn hiervan afkomstig want een paar decennia later was de plant uitgestorven in het wild. Uniek aan *Franklinia* is zijn bloei in de herfst samen met de mooie herfstverkleuring.
- 6: *Betula lenta*:** Langs het pad staan 2 mooie Suikerberken. De Suikerberk is afkomstig uit het oosten van Noord-Amerika en Canada. Deze elegante boom wordt 15-20m hoog. De eironde tot ovale dubbel gezaagde bladeren kleuren goudgeel in de herfst. De berkenolie wordt geogst en gebruikt voor zijn antiseptische kwaliteiten en als smaakmiddel voor tandpasta en kauwgom. De bruine schors bladdert niet af. De vruchtjes zijn gevleugelde nootjes.
- 7: *Cotoneaster rehderi*:** *Cotoneaster* behoort tot de Rozenfamilie en er bestaan wel 400 soorten van. Deze plant hier werd opgekweekt uit zaad verzameld in Sichuan (China). Zijn donkergroene, diep generfde bladeren contrasteren mooi met de blinkende, rode vruchten waardoor hij regelmatig aangeplant wordt in tuinen. Omwille van de geprononceerde nervatuur heet hij in het Nederlands de Rimpelige cotoneaster. De soortnaam *rehderi* verwijst naar de Amerikaanse dendroloog en botanicus Alfred Rehder (1863-1949).
- 8: *Liquidambar styraciflua* 'Aurora':** De Amerikaanse amberboom (Noord-Amerika) wordt makkelijk 20 meter hoog. De selectie 'Aurora' is gekend voor zijn rozerode herfstverkleuring die vroeg start en lang blijft. Als je het blad kneust komt de onmiskenbare geur van kamfer vrij. De gom uit de bladeren werd vroeger gebruikt voor kauwgom en schoensmeer. De handvormig gelobde bladeren lijken wat op dat van Esdoorn. Ze staan echter verspreid in plaats van tegenover mekaar. Let op de lange bladsteel waar het blad in een hoek op staat: mooi gepresenteerd als een dienblad!
- 9: *Acer rubrum* 'Tilford':** De meeste Rode esdoorns kleuren rood in de herfst maar deze Amerikaanse selectie doet dat niet of veel minder. De verkleuring is afhankelijk van het bodemtype: hoe meer kalk in de bodem hoe minder hij verkleurt. Op onze zure bodem krijgt hij voornamelijk gele en oranje tinten. Hij heeft een imposante en gesloten, ronde kroon en wordt tot 20 m hoog. De jonge twijgen zijn roodbruin en ook de bladsteel is rood.
- 10: *Strobilanthes penstemonoides*:** Deze paarse nazomerbloeiër uit China, Bhutan, India en Nepal draagt bij tot een goed gevulde en kleurrijke border tot ver in oktober. Hij verkiest een plekje in halfschaduw. De meeste *Strobilanthes* soorten zijn tropische planten die liever in een serre staan maar deze soort uit de Himalaya is wel wat meer gewoon en doet het prima buiten. Hij houdt zelfs zijn blad in zachte winters.